

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 6 (425)

Fredagen den 7 februari 1896.

9:de årg.

Prenumerationspris pr år: Idun ensam kr. 5.— Iduns Modet., fjortondagsuppl. » 5.— Iduns Modet., månadsuppl. » 3.— Barngarderoben..... » 3.—	Byrå: Klara södra kyrkog. 16, 1 tr. Allm. telef. 6147. Prenumeration sker å alla post- anstalter i riket.	Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas säkrast kl. 2—3. Redaktionssekr.: J. Nordling.	Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris 15 öre (lösnr endast för kompletteringar.)	Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.

Ida Nachman.

Fröken Ida Nachman, hvars bild här träder våra läsarinor till mötes, har sedan flere år tillbaka meddelat undervisning i labiologi, den konst, med hvars tillhjälp den döfve ser på en talandes mun, hvad denne yttrar. För att emellertid närmare klargöra denna sak må följande korta c-inringar tillåtas.

Det är ju allom bekant, att man — för att välja exempel ur högen — kan t. ex. sätta äfven den mest erfarne och tvärsäkre vinkännare i den största förlägenhet, om man blott låter honom visa prof på sin färdighet — i mörkret. Han skall då stå sig mycket slätt äfven vid ganska enkla fall. På samma sätt kan hvarje rökare berättta, att han i mörkret har mycket svårt att afgöra värdet af en cigarr, ja, att han oupphörligt råkar i ovisshet om, huruvida cigarren slocknat eller icke.

Det är nämligen så med våra fem sinnen, att de oaktadt all sin fulländning reda sig ganska klent, om de skola hvar för sig arbeta på egen hand. Vid afprofvandet af en vinsort eller en cigarr är väl smaksinnet det egentligen afgörande, men det känner ett oafvisligt behof af, att synsinnet hjälper till, stadgar och stadfäster omdömet; det är sålunda icke blott inför våra domstolar, som det kräves minst två vittens utsago, för att en sak skall anses verkligt bevisad. Tänka vi närmare efter, hafva vi i själfva verket dagligen och stundligen erfarenhet af våra fem sinnens ständiga samarbete. Ni står t. ex. framför ett bord och gör den reflexionen, att dess

ytta är ovanligt glatt. Utan att ni tänker därpå, far ni med handen hastigt öfver bordytan. Hvarför? Jo, synsinnet ville hafva sitt omdöme bekräftadt af känselsinnet.

Mera än vi tro, samarbete ögon och öron, då vi i samtal medela oss med hvarandra. Det är för örat till ofantlig hjälp, att dess arbete understöddes af ögat, som följer den talandes hela minspel, framför allt hans mun och läppar. Man har svårare att förstå en talande, som står bortvänd, icke blott därför att man hör sämre. Bokstaflig sanning, men ingen tom fras är det, då våra författare i liffiga och målade skildringar kunna låta de lyssnande »hänga vid den talandes mun», såsom vi ju alla från Tegnér's »Gerda» minnas:

huru bergets hedna tärna
mången stilla aftonstund
hängde vid den vises mun,
som vid himlen hänger Nordens
stjärna.

Och det må ju också vara tillåtet att påminna om den danske författaren Chr. Wintners vackra romans »Hjortens Flugt» med dess fina skildring af den kringvandrande sångaren:

Han lagde sig tilbage
og tankefuld saae
mod Bjælkeloft, mens Strængen
han sagte rørte paa.
Men hen til hans Læber
alles Blikke fulgte ad o. s. v.

För att emellertid komma åter till prosan och labiologien, så ligger ju den tanken nära till hands, att om vid samtal människor emellan öga och öra så förtroligt samarbete, men örat sedermera af någon anledning blifver otjänstbart, man då låter ögat arbeta dess trög-

Låt bönen vara nyckeln om morgonen och låset om aftonen.

M. Henry.

nare och reda sig på egen hand. Att möjliggöra något sådant är just labiologiens uppgift, och förunderligt långt har den kunnat nå. Aldrig har den emellertid förmått utplåna den regeln, att två sinnen arbeta bättre än ett, ej heller kunnat oinbeträda den sanningen, att för uppfattningen af ett samtal hörseln är själfva hufvudsinnets, hvadan det naturligtvis blir mycket svårt för ögat att ensamt utföra hvad det förut gjort med örats hjälp. Man får därför icke begära, att en stendöf person med labiologiens hjälp skall komma lika långt, som om han hade sin hörsel i behåll. Det är i sanning storartadt, att han med liten ansträngning kan föra ett samtal och förstå sin omgivning. Välsignelsen häraf fattar bäst den, som själf bevittnat eller närmare tänkt öfver döfhets olycka.

Fröken Ida Nachman är född Stockholmsbarn och hade den olyckan att själf i unga år drabbas af döfhets. För att minska olägenheterna häraf reste hon till Kristiania och genomgick en kurs vid Balckens döfstuminstitut, då utan tanke på att blifva lärarinna i labiologi. Sedermera har hon emellertid närmare studerat denna metod för döfve att uppfatta ett samtal och nu sedan tjuguar tillbaka däri meddelat undervisning. I främsta rummet måste ju denna undervisning bestå i praktiska talöfningar, och man kan lätt tänka sig, att dessa blifva ett ganska ansträngande arbete.

Det kännes mycket egendomligt att samtala med en döf, som vunnit någon färdighet i labiologiens konst. Man är ju annars så van att i samtal med mera eller mindre döfva nödgas skrika, men här gör man snarare en tjänst genom att tala mycket lågt, helt naturligt, ty ju mera talet sänkes till hviskning, dess mera måste läpparne medverka vid de olika ljudens frambringande. I öfrigt säger det sig själf att färdighet i labiologiens konst endast vinnes efter tålmodspröfvande och ut hålligt arbete, att den är mycket beroende af vederbörande persons uppfattningsförmåga i allmänhet och att den lättare utöfvas gent emot bekanta ur omgifningen än mot främmande. Dock hafva vi hört en af fröken Nachmans kvinnliga elever, en stendöf person, hvars färdighet i labiologi var mycket stor, försäkra, att hon ofta på gatan mött alldeles främmande personer, som framställt allehanda frågor och fått dem besvarade, utan att de sannolikt märkt, att de samtalat med en döf. Och ändå hade den kurs, som nämnda elev genomgått, icke varit synnerligen lång. I öfrigt har fröken Nachman själf berättat, att åtskilliga elever icke kunnat uppnå synnerligen stora resultat, medan hon däremot från många andra äger särdeles vackra och tacksamma intyg om det gagn, de ansett sig äga af hennes undervisning.

Det är en ganska talrik samling elever, fröken Nachman under årens lopp undervisat. Själfräknar hon som största vinst af sitt arbete, att hon derunder vunnit många vänner och vänner för lifvet. Dem skall det säkert glädja att här återfinna hennes bild, och låt oss hoppas, att våra läsarinor i öfrigt ej alltför mycket tröttats vid dessa korta erinringar om labiologiens konst.

G. — n.

Aftonvandring.

*H*err Peder och hans ädla vif
beträdde slottets trappa,
han sjöng en strof om död och lif
och axlade sin kapp,
utur hans händer runno korn
åt slottets hundra duftor,
som störtade från tak och torn
likt skummet från ett dryckeshorn
och täckte vallens tufvor.

*På parkens ädelröda dräkt
septembersolen glödde,
och lönn och lind vid hvarje fläkt
ett bladregn lydigt strödde.
På gräsets sirligt skurna fäll
stod blomstrens döda klunga;
dess griftsång ljöd från byns kapell,
som ringde in septembers koäll
med mollstämd koppartunga.*

*De gingo fram på fuktig sand,
herr Peder och hans maka,
med blick i blick och hand i hand,
men tanken drog tillbaka
till aldrig glömda vandringsår,
då blodet sjöd och brändes
och foten gick på villospar
i äfventyrens dunkla snår,
där syn och sans förändes.*

*Då sjöng i parken mången natt
herr Peder till sin luta
och fick till lön en kyss, ett skratt
och så ett famntag njuta.
Då förde och ur spiltan han
sin ungdoms vilda skimmel,
hvars betsel klingade och brann,
när Peder red till storms och vann
med vapenmakt sin himmel.*

*»Kom, älskade, och bida här,
där floden sakta strömmar!
Vår skumma väg mot djupet bär
till hoila utan drömmar.
Nu låt oss minnas rosors prakt,
förrn dagen helt förflutit,
och låt oss minnas kärleks makt
och allt, hvad lifvet bäst oss bragt
de timmar, som vi njutit!»*

*»Se koällens starka purpurbloss
i slottets rutor brinna.
O, må dess flammor kyssa oss,
förrn de i moln försvinna!
När mörkret sen på ljuset rår,
fullbordas våra öden:
då sitta vi med med grånadt hår
och vänta utan suck och tår
på vintergästen Döden...»*

Ernst Högman.

»Noli me tangere.»

*D*å jag ännu var barn, gjorde jag för första gången bekantskap med den blomman, som i södern bär detta betecknande namn. Jag erinrar mig ännu, med hvilket intresse jag iakttog, huru de känsliga blombladen vid minsta beröring af mitt barnafinger krympte samman inom de styfva hjärtbladen. Det var för lustigt! Gång på gång måste experimentet upprepas, utan tanke på att blomman måhända verkligen erfor ett fysiskt lidande af det som för mig var lek.

Senare i lifvet har det mången gång fallit mig in, hur ofta man bland människorna påträffar med sensitivan besläktade naturer, hvilka man kanske omedvetet, men omildt, vidrör.

Jag kände en gång en ung flicka, kände henne ganska nära, då hon under en följd af år var min elev. Det fanns i hennes unga, af de rikaste anlag fyllda själ intet, som icke var älskligt. Endast ett förebrådde jag henne stundtals, hon var alltför känslig. Samtidigt tröstade jag mig dock med, att det skulle gå öfver med åren.

En tid gled vi sida vid sida utför lifvets flod, så kom ett strömdrag och förde mig bort i motsatt riktning. Men då vi skildes, tänkte jag med stilla glädje: hon, om någon, äger inom sig alla betingelser för att bli lycklig här på jorden.

Åren gingo. Utan att förlora henne alldeles ur sikte, hörde jag henne ständigt berömmas af vänner och bekanta. Så kom en dag, då jag fick återse henne. Var det verkligen hon, denna mognade kvinna med de lugna, ogenomträngliga anletsdragen? Af allt hvad jag hört om henne, hade jag föreställt mig henne begåfvad med denna hemliga tjuvsningsförmåga, som endast är några få dödlige beskär, och genom hvilken de draga alla till sig. Då hon märkte, att jag forskande betraktade henne, kom det ett skyggt, nästan afbedjande uttryck i ögonen, och hon log, för att försöka dölja den skugga af smärtsam bitterhet, som låg lagrad kring munnen.

Det var först sedan vi kommit på tu man hand, som jag fann henne åter. Det kom glans i blicken, och något af den forna glädtheten lyste upp hennes ansikte, då vi upplifvade våra gemensamma minnen. Så småningom gjorde jag den iakttagelsen, att hon alltid gentemot mig och sina vänner var helt sig själf. Det fanns ännu alltför jämt kvar hos henne samma öppna väsen, samma varma hjärtelag som fordom, men det låg ej mera på ytan. Man måste gå djupt, mycket djupt, för att finna det. Jag grubblade på, hvarför hon blott i hemmet, sitt eget goda hem, skulle visa sig så litet till sin fördel. Då rann »noli me tangere» mig i hågen, och det vardt mig klart.

Skälet måste vara, att hon där icke fann den erforderliga värmen. Det som var henne dyrbarast, och som i en annan omgivning så härligt sprang fram i dagen för kärlek

och förstående, hennes innersta, finaste blomblad, hade här så ofta krympt sig skälfvande samman för hårdhänt, om än ej så illa menad beröring, att de nu till slut dragit sig alldeles in bakom den skyddande, stela ytan. Hvad detta hade kostat henne af nästan fysiskt lidande för hennes ömtåligt känsliga sinne, lät sig snarare anas än tänkas.

* * *

Har ni icke ofta stött på dylika slutna, inåtvända, nästan skygga naturer? Jag vet mig hafva mött mer än en på min väg.

»Noli me tangere — kom mig icke för nära», har hela deras uppträdande sagt, tydligare än ord. Jag låter mig emellertid icke afskräckas af ett aldrig så fränstötande yttre, ty jag har funnit ett godt sätt att behandla dem på. Det är helt enkelt att en stund ihärdigt utsätta dem för hjärtats solvärme och verklig sympati. Det har ännu aldrig hänt, att de icke tinat upp, till och med de värsta tvärviggare och brumbasar. De hafva då så plötsligt vänt en annan sida till, att jag ordentligt häpnat öfver all den förborgade älsklighet, som då kom i dagen. Det var som att samtala med tvänne vidt skilda personer.

Det finns i vår värld ett vidsträckt fält för användandet af mitt system. Det är befunnet godt. Försök det! *St.*

Blomstergåfvor.

Gåfvor gifvas af mångahanda slag, men endast ett af dem har ännu blifvit föremål för offentlig kritik och ibland till och med blifvit fördömt. Äfven i »Idun» har nu bruket att skänka vänner och bekanta afskurna blomsterbuket föremål för en artikel, och utan att därför vilja inlåta mig i någon polemik, tror jag det är skäl att se denna sak från flere sidor.

Ett gammalt ordspråk säger: »Skänkt häst skall du ej skåda i mun!» Det vill säga: Emotag hvarje vänlig gåfva med tacksamhet, utan att vare sig granska dess pennningvärde eller gifvarens afsikt med sin gåfva.

Tröste oss arma människobarn, om vi toge oss för att analysera de känslor, som utgöra drifkraften för alla de synbara tecken på artighet, vänskap eller välvilja, som nästan bevisar oss — och vice versa!

Tänk om vi fordrade ojämfaktiga bevis på — och andra kräfde detsamma af oss, att hvarje julkort, nyårshälsning och skriven eller tryckt gratulation endast föranledes af varmare känslor och rent oegennyttigt intresse för våra värda personer! Om vi skulle ge oss till att granska motiven, som ligga till grund för julkappar, födelse- och hedersgåfvor, och tillbakavisa alla dylika, som vi misstänkte för att vara tillkomna genom en blott och bar schablonmessig höflighet!

Eller om vi skulle sända tillbaka sådana gåfvor, som vi ansåge för allt för dyrbara för gifvarnes tillgångar!

Eller om vi skulle analysera de motiv, som föranleda fru X. och Y. att bjuda oss på kafferep, och hålla undersökning rörande värmegraden af de känslor, som dikterat en middagsinbjudning hos herrskapet Z, eller en supé hos herrskapet Å! Undrar just hur det mänskliga umgänges- och samhällslifvet då komme att gestalta sig!

Endast en genombiten egoist, eller en af fåfänga genompyrd människa, fordrar mera af nästan, än hon själf förmår att gifva; därför antaga vi ju i allmänhet, att hvarje slags gåfva — i hvilken form den än gifves — åtföljes af en vänlig önskan att göra oss en glädje. Hvarför skulle skulle vi då icke äfven kunna emottaga några afskurna blomsterbuket, utan att närmare behöfva granska gifvarnes känslor för oss?

Och så har saken en rent ekonomisk sida, som ej får glömmas, då man talar om blomstergåfvor.

Om man lyckades slå ihjäl seden att uppvakta med blommor, hur ginge det då med vår blomsterkultur och trädgårdsskötsel i det hela?

Huru många af landets arbetare, män och kvinnor, hafva icke erhållit arbete genom tillkomsten af denna så ofta klandrade sed? Våra trädgårdsmästare skulle nödgas afskeda en stor mängd arbetare, ifall de ej längre kunde sälja afskurna blommor i större partier, och den upplifvande synen af städernas doftande, färgskimrande blomsterbodas skulle ej längre fröjda ögat under våra långa, vanligen färglösa vintrar.

Bland de nya vägar, som unga kvinnor nu slå in på för att vinna ekonomiskt oberoende, är ju äfven trädgårdsskötseln. Skulle ej denna förlora mycket af sin dragningskraft och mycket af utsikt till vinning, ifall blomsterodlingen måste slopas? Grönsaksodling är en välsignad sak, men vi människor lefva icke blott af grönsaker — icke ens vegetarianerna — blommor äro en livsförnödenhet för många och borde blifva det för ännu flere, ty en vaknande kärlek till dessa naturens väna barn utöfvar ett mäktigt inflytande på det sedliga lifvet. Den mildrar råheten och väcker hågen för ädlare ting än de rent materiella. Och skall denna kärlek kunna näras och tillfredsställas, måste blommorna kunna säljas billigt, synnerligast i de stora städerna, där befolkningen har långt ut till skog och mark, så att icke ens under vår och sommar de vildt växande blommorna äro lätt tillgängliga utom på salutorgen.

Dessutom, ju strängare fridlysningen för skog och fält i våra dagar tillämpas, dess svårare blir det för dem, som ej äga egen torfva, att plocka sig en handfull vilda blommor.

Är det därför ej rent af en fosterländsk gärning att skänka vänner afskurna blommor och att uppvakta bekanta med dylika gåfvor?

Men de flesta af dessa blommor, som under vintern äro till salu, komma från utlandet, och dit gå då våra penningar, invänder man vanligen.

Låt så vara, att detta till en del sker ännu, men äfven vid detta slags handelsaffärer förtjänar en del af våra städers invånare sin utkomst, och ju mera allmänt seden att köpa blommor utbreder sig, dess mera sporrar det våra egna trädgårdsmästare att öfvervinna de svårigheter, som de ha att bekämpa till följd af vårt klimat. Redan under det senaste årtiondet ha vi sett prof på hvad våra blomsterodlare kunna bjuda oss äfven under vintrarne.

Nå, blommor uppträda på stältråd då; är det också en förädlade syn, frågas?

Nej, men det är ett nödvändigt ondt, en rent ekonomisk sida af saken, som uppstår genom en — alltför ringa afsättning.

Ännu måste blomsterhandlarna spara starkt; de ha ej råd att kasta bort en stjäklös rosenknopp, de kunna i en bukkett eller krans ej använda t. ex. ett helt knippe aurikler eller primulor; blommorna måste särskiljas, och då nödgas man tillgripa stältråden. Få vi bara en lifvigare blomsterhandel i gång, så försvinner nog stältråden från våra blomstergåfvor.

Alla blommor vissna ju, och ingenstädes kräver vare sig vänskap eller höflighet att bevara de döda. Det är nog att vara tacksam för, om en blomstergåfva fröjdat sinnet en dag eller så. Det är långt ifrån händelsen med alla andra gåfvor.

Skulle man af en eller annan anledning blifva hedrad med en så rik gård, att man af utrymmes- eller hälsoskäl måste säga: »För mycket blommor!» så finnas alltid sjuklingar eller glömda äldre ringar att dela med af sitt öfverflöd, och ingen af våra vänner, ännu mindre de, som blott uppvakta med blomstergåfvor, skola misstycka ett så vackert bruk af dessa.

Och skulle ändå någon envis tanke vilja haka sig fast vid gifvare, som sträckt sig öfver sina tillgångar, så kunna vi likväl med godt samvete glädja oss öfver vår »blomsterlyx», såsom utgörande en länk af hela den stora kedja, som kallas arbete. Vi lära oss då äfven inse, att odlandet af denna »lyx» gifver bröd åt många munnar, som kanske eljes skulle nödgas bedja samhället om lifvets nödort.

Det gamla — mest vanliga — angreppet på vår blomsterhandel riktas mot grafkransarne, och med hvad skäl?

Onödigt, onyttigt slöseri af rika och fattiga — grymt att mylla ned blommor. Den döde har ingen glädje af blomsterprakt — heter det.

Om den rike slösar med grafkransar, kommer det våra arbetare och blomsterhandlare till godo, om den fattige lägger en krans på en väns graf, blir det hans ensak, ifall han får köpa den ge-

nom någon försakelse. Och det må vara en oafgjord fråga, huruvida någon har rättighet, moralisk rättighet nämligen, att dekretera: »Inga kransar eller blommor på min likkista eller graf!» Det är ju både möjligt och troligt, att den, som så bjuder, beröfvar sina efterlevande kära en lindring och tröst i sorgen, som han helt enkelt för sin del ej mäktat i lefvande lifvet uppfatta eller uppskatta.

Att dölja det förgängliga mänskliga stoffet med blommor, dessa naturens ännu mera förgängliga barn, tyckes för de flesta af oss vara ett lika stort behof som att plantera blommor på grafkullen, och det fåtal, för hvilket det är mötjudande, tvingas ju ej till att lägga blommor, vare sig i kistan eller på densamma, när den sänkes ned i jordens mull.

Om man skulle önska någon förändring i de rådande sederna att pryda våra döda samt vid likbegängelser, så skulle möjligen de nu brukliga likdräkterna samt de många, stundom kanske tomma, vagnarne i liktåget kunna fresta åskådaren. Men både de, som handla med likklädslar och göra dyrbara likkistor, skola lefva, så ock hyrkuskarne.

Mången människas mening och tycken blifva förändrade, när lifvet griper tag i dem och uppmanar att omsätta teorierna i handling.

Undertecknad har känt personer, som ifrat starkt emot grafkransar och all slags ståt vid likbegängelser samt till och med gått så långt, att de sade sig tycka det vore mer än nog, om liket lades i en ohyflad och färglös kista samt utan alla ceremonier antingen nedgräfvdes eller ock uppbrändes. Kom så döden och ryckte bort någon af deras närmaste. Ja, då voro alla dessa teorier rent som bortblåsta, och de afidna smykades på öfligt vis. Det har likaledes inträffat, att en person, som offentligen tagit till ordet mot både grafkransar och storstatliga begrafningar, själf under flygande fanor, vajande standar och klingande musik fördes till sin graf i en kista, dold under kransar och med ytterligare en vagn fylld af dylika i liktåget.

Helt visst utgjorde denna blomstergård en droppe glädje i den efterlevande familjens sorgekalk, och icke föll det någon af de sörjande in att spörja, om dessa blomstergåfvor voro, från alla håll, ett uttryck för uppriktigt deltagande för de efterlevande eller af ren personlig vänskap för den bortgångne, som — ej undanbedt sig en dylik ståt, när han kände döden nalkas.

Öfver tankar, känslor och afsikter kan blott en döma; vi kortsynta jordens barn göra bäst mot oss själfva, om vi antaga, att hvarje oss bevisad vänlighet är utsprungen af ett vänligt sinne, och så med uppriktigt tacksamhet emottaga hvarje artig uppmärksamhet, icke minst om den har form af en blomsterbukett, äfven om däri skulle finnas några bitar stältråd.

Ave.

Eget förvärf.

Skiss för Idun af *Torkel Berg.*

»Är fäxte oti Hildings gard
Tva plantor ordrer fåstrarns fard.
Aj närdden —»

»Nej, nej, nej, för all del, ingenjör Rummel, det där är alldeles på tok!»

»Tok — was ist das?»

»Tok? Jo, det är . . . det är —. Det är för resten alldeles detsamma.»

»Detsammer — was ist denn das?»

»Nej men, söta goa rara, lugna sig litet!» utbrast Kerstin Yggberg halft gråtfärdig. »Vi komma ju ingen vart på det här sättet.»

»Här sättet? Förstår igge. Wie heisst, här sätter' på tisk?»

»Du milde!» mumlade Kerstin, under det små fina svettpärlor trängde sig fram i hennes krusiga hårfäste, »jag tror, att jag tagit mig vatten öfver huvudet! Aldrig kunde jag tänka, att det skulle vara så svårt att undervisa i svenska. De där nedriga förklaringarna! — Vånten Sie ein wenig, vånten Sie!» skrek hon utom sig, då hon såg, att hennes elev ånyo öppnade

munnen till en fråga. »Jag måste —» här snurrade hon häftigt om på taburetten och ropade ut i andra rummet:

»Agnes, japag ståpar ipintepe uput! Rumpmepel äpar topokopig. Hapan —»

»Jag har hört allt; det är så man kan skratta ihjäl sig,» skrek Agnes Stolpe och trummade uppsluppet med fötterna under skrifbordet.

»P-språket!» förehöll henne Kerstin strängt.

»Stapackapars dupu!» fnittrade Agnes. »Jag skulle inte för allt »smöpör» i Småland vilja vara i dina kläder.»

»Du har det på det »toporropa», du med din översättning,» yttrade Kerstin i modfärdig ton. »Ska vi »bypytapa?»

»Jag tror vi dröjer!»

»Aber, frögen Scherstin, aber —» blandade sig Rummel med förebrående ton i samtalet och kastade en menande blick på sin klocka. »Tid är penning in Sverige ogg, nicht wahr? 1 und 25 —»

Det klack till i Kerstin. Ingeniören hade rätt: det var hans tid, som gick. Men han generade sig också inte... Till och med priset påminten han henne om.

»Entschuldigen Sie!» bad hon med en värtalig blick. »Nu ska vi ta itu med det på allvar.»

»På allvar — was ist denn —»

»Sehen Sie, Herr Rummel,» afklippte honom Kerstin beslutsamt, visade i boken med sitt lilla pekfinger, »det där ordet heter inte *oli*, utan *uti*. Sagen Sie es: *uti*.»

»Yti.» Rummel sköt ut läpparna som brämet på en gullvifva.

»Nej, nej, nej! *Uti, uti, uti!* Noch einmal!»

»*Sjyti, sjyti, sjyti!*» Rummel snörpte hop munnen som en arbetspåse.

Kerstin tog sig åt hufvudet. Det gick omkring i hennes nittonåriga hjärna. I detta kritiska moment kom Agnes som en hälsosam afledare med förtroendet, att Rummel skref »ypynklipigapa» kråkfötter.

»Was sagt frögen Agnes?» frågade Rummel, misstänksamt spetsande öronen.

»Nichts,» svarade Kerstin, med en infödingens hela öfversitteri gent emot en barbarisk utländing.

Efter att ha lugnat sitt samvete med att ännu en gång fila litet på Rummels »sjyti» grep hon sig an med de öfriga uttalsfelen, hvilkas korrigerande gick jämförelsevis hastigt och lätt.

»Aber,» började därpå Rummel betänksamt, »hvat betyder eigentlich 'Där fäxte onder fåstrarns fard'?»

Germanens yfviga lugg sväfvade ett ögonblick i allvarsam fara. Men så erinrade sig Kerstin det vackra, noppiga flor hon beslutat köpa för sina första själfkörfvärfvade 1,25, och så — höll hon sina fingrar och sin tunga i styr, tröstande sig med att Rummel i fråga om uttalet var ohjälplig.

Efter ett intensivt letande i svensk-tyska lexikonet fick Rummel innehållet i första strofen af Fritiofs saga någorlunda klart för sig.

»Aber, frögen Sjerstin,» utbrast han därpå med ett uttryck af sviken förväntan, »aber — jack kan igge till mine arbeteren så talen!»

»Ne-er,» medgaf Kerstin uppriktigt. »Men jag trodde —» tillade hon osäkert. »Tegnér är ju Sveriges, jag menar Europas störste skald, wissen Sie! Der grösste Poet der

Welt,» öfversatte hon djärf, med återvunnen fattning.

»Schön, schön,» nickade Rummel otåligt. »Aber jack muss lernen att met mine arbeteren talen. Jack muss wissen, wie Teuffel, Donnerwetter, Potz tausend, Schlingel, Lumpenkerl und Frosch heten på svensk.»

Nu blef det fart i tysk-svenska ordboken. Ohågad att besudla sina läppar med motsvarande svenska kraftuttryck, förmildrade Kerstin Teuffel till »fanken»; Donnerwetter blef »det var huggar'n»; och Potz tausend »för sjutton»; men Schlingel och Lumpenkerl återgåfvos fördomsfritt med »slyngel» och »skojare», hvarjämte Frosch förstärktes till »padda».

»Men padda säger man på svenska inte gärna till en karl,» upplyste Kerstin godhetsfullt. Lektionen, som dittills förefallit henne odräglig, hade nu fått en anstrykning af intresse. »På sin höjd till ett fruntimmer,» tillade hon ytterligare.

»Nun denn, om frögen Agnes dumheten skrifven, kaller jack henne padd?» Rummel plirade skälmaktigt med ögonen.

»Å nej, jag ber, ni paddar inte dit!» inföll Agnes eftertryckligt. »Ska det nödvändigt vara skällsord, så anhåller jag, att de bli något så när anständiga.»

Efter ett lifligt meningsutbyte antecknade Rummel i sin annotationsbok orden »höna» och »gås» som de för fruntimmer i allmänhet och Agnes i synnerhet under vissa omständigheter lämpligaste titlarna.

Ett par minuter senare förkunnade Agnes, att nu var hennes översättning färdig. Genom en blick på klockan öfvertygade man sig, att äfven lektionstiden var ute. Flickorna togo afsked. Men då ingeniören »yti i tambyren» fått klart för sig, att hans unga hjälpredor icke hade »prattom him», nödgade han dem att stiga in igen för att dricka »eine Tasse Chokolade» med honom och hans värdinna, »fry» Holm. Med uppmaning till Agnes att under väntan skriva räkning till aktiebolaget Valund på den af henne nyss fullbordade översättningen jämte en förut aflämnad, af direktören högelingen lofordad, försvann han för att göra nödiga förberedelser till kalaset.

»Hur mycket ska jag ta, tycker du?» frågade Agnes och stödde eftersinnande pennan mot näsan.

»Hugg för dig så mycket du kan!» ljöd Kerstins välmenta råd.

»Ja — men — jag får inte vara allt för oförskänd heller,» invände Agnes betänksamt med ett uttryck af försakelse i tonen, »för ser du jag funderar på att genom ingeniören få plats på Valunds kontor. Det vore etwas besser än att gå frun till handa och i alla tidertider steka köttbullar och strömming i sitt anletes svett. Rummel kommer aldrig att kunna reda sig mig förutan, och har jag bara en gång lärt mig hans kråkfötter, så — Nej, mer än tre kronor vågar jag inte ta för kostnadsförslaget, för där är så många siffror, som man inte behöfver öfversätta, och kontraktet — ja, det får jag väl med svidande hjärta låta gå för *tio*. Åhå ja ja, du tunga värld, som så en usling pressar! Das war das.»

Agnes kastade pennan ifrån sig, så bläckplumpar yrde på läskpapperet.

»Hurra!» ropade hon ögonblicket därpå och sprang upp samt sträckte på sig, så det knäckte i lederna. »Hela tretton kronor, och det i ett nafs! Med dem kan jag

ju klä opp mig från topp till tå. Den välsignade tant Holm, som skaffade mig det här! Hon kunde ju ha annonserat, som ingeniören bad henne göra, och då hade det kanske rakat min näsa förbi. Du, din stackars krake, fick ju också på det här sättet en släng af sleffen... På 2,50 i veckan lever man visserligen inte, men det kan ju bli mera med tiden. Jag tänker säga åt ingeniören, att han bör ta minst fyra lektioner i veckan. När man är så där renons på allt hvad språksinne heter —»

»Nej, söta, för all del låt bli. Mer än två står jag rakt inte ut med. Han jäktar mig ju till döds.» Kerstins flegmatiska anlete uttryckte den största fasa.

»Nå, som du vill då. Men jag för min del är himlaglad öfver den här födkroken. Det är det gräsligaste jag vet,» fortsatte Agnes och krökte sig som under en störtusch, »att behöfva gå och tigga hvarteviga öre af mamma. Jag drar mig och drar mig, innan jag kan förmå mig att tala om för henne, att min klädningsfäll är uppsliten och mina kängor trasiga. För ett kantband kostar sina modiga femton öre, och en halfsulning med klackning går till en hel förmögenhet. Men jag kan inte hjälpa, att jag sliter! Innan jag vet ordet af, är kjolen som en frans i kanten och baklädren uppspruckna. Kan du tänka dig, att härom dagen fick vi en räkning, från skomakare Lindeberg, där det stod ordagrant så här: »Ett par kängor halfsulade, lappade, klackade, förskodda och sydda i bind till fröken Agneta» — det var just icke mycket kvar af det gamla då. För resten heter jag inte Agneta, och det har jag sagt Lindeberg sina femtio gånger; men ändå kan han inte få ur sin skalle, att Agnes är en förkortning af Agneta. — Och så har mamma en så förfärligt otreflig vana att säga: Se så, ä' vi nu där igen! När var det de sist lagades? Köpte vi våra kängor på olika ställen, skulle jag tro, att det var skodonens fel. Se på mina! Dem har jag haft dag ut och dag in i nio månader, och ändå ä' sulorna bara litet tunnare i kanten'. — Och du kan föreställa dig, hur det ska vara med handskar och tocke där, när det sitter så hårdt inne med det allra nödvändigaste.»

»Men jag, arma anka, har det ändå värre,» klagade Kerstin, »för pappa —»

»Pappor borde aldrig finnas till,» afgjorde Agnes bistert.

»Ja, det är godt och väl; men när de nu ändå olyckligtvis finnas? Jo, ser du, han —»

I detsamma öppnades dörren, och Rummel inträdde strålände, åtföljd af fru Holm, som bar en under läckerheter dignande bricka. Medan den fryntliga värdinnan, biträdd af Kerstin, ordnade bordet, lämnade Agnes räkningen åt Rummel.

Dennes uppsyn mörknade. Med en häftig sväng förfogade han sig bort till skrifbordet och grep den därstädes liggande pennan samt gjorde ett par öfverkorningar och anteckningar på papperet.

»För micke, för micke!» framstötte han. »Dette kan jack dem herrn direktor nicht wisen.»

Agnes blef likblek. Hon kastade en döende blick omkring sig liksom för att utgrunda, om hon skulle dölja sin nesa under soffan eller bordet. Fru Holm och Kerstin stodo handfallna.

I detsamma slog Rummel till ett skallande skratt.

»Nicht för micke,» ropade han stojande, »för liter, för liter, kleine gås, die Sie sind!» Och därmed stack han räkningen under näsan på Agnes. Priset var höjdt, för kostnadsförslaget till fem, för kontraktet till femton kronor.

»Fem till femton är tjugu,» adderade Agnes kvickt i hufvudet. Men trots denna glädjande stegring hade hon att börja med svårt att återvinna fattningen. När chokoladen väl var serverad, tog hon emellertid skeden i vackra hand och sväljde det starka skämtet med den söta drycken. Snart var hon åter den gladaste bland de glada, och när slutligen Rummel drack »min skål, din skål och alla vackra flickors skål!» klämde hon fram med sin önskan om anställning som hans biträde å Valunds kontor. Och Rummel lofvade henne med hand och mun, att anställd skulle hon bli, om så hela kontorspersonalen med direktören i spetsen satte sig emot det.

Därpå vände han sig till Kerstin, öfver hvars blida, finhyllta ansikte hans små gnistrande ögon irrade som lyktgubbar, och lade henne på hjärtat att nästa gång lära honom fria på svenska, för i Sverige ville han bosätta sig för alltid och en svenska skulle han ha till brud. Ty de svenska flickorna voro »förtjysende», de »samma bästa, de samma stiligste» han någonsin sett. Med en förtärande blick klargjorde han slutligen för sällskapet, att det sålunda uteslutande berodde på »frögen Scherstin», om han lifvet igenom skulle få »schleppe» på en »korb», eller om han skulle bli den »glyckligste» af dödliga.

När de unga flickorna en stund senare, glada och upprymda, kommo ut på gatan, stack Agnes sin arm djupt under Kerstins och utbrast skälmaktigt:

»Hör du du du! Det ser ut, som om Rummelpelle funderade på att engagera oss båda två — mig på obestämd tid och dig för lifvet.»

Men då bad Kerstin bevakande: »Kära du, kalla honom inte för Rummelpelle! För ser du, det kan ju hända — i värsta fall — Jag måste ju tänka på min framtid... Pappa är så otreflig, och du sa' ju själf, att man lefver inte på 2,50 i veckan. Och så — och så — är det kanske mindre tråkigt att vara gift med Rummel än att lära honom svenska.»

När man skall hålla gästabud...

Några praktiska vinkar för unga husmödrar.

Af Ellen Bergström.

II.

Inbjudningarna.

Sedan matsalen nu blifvit vederbörligen iordningställd, och, som väl får antagas, äfven salongen, antichambren och köksafdelningen, — ehuru det faller utom ramen för dessa uppsatser att ingå på några förslag rörande möbleringen af den förstnämnda eller en tidsenlig anordning af de senare — stå vi på den punkt att vi kunna bedja våra vänner göra oss äran och nöjet af ett middagsbesök. Jag sade afsiktligt *våra vänner*, ty på redan i det föregående antydda

grunder gör man klokast i att göra början med de mindre, intima middagsbjudningarna, vid hvilka gästernas antal ej »får understiga gracernas och ej öfverstiga musernas», och först så småningom öfvergå till de stora festmiddagarna, till hvilka höra talen, fracken och den stora toaletten, och som i allmänhet bära en mer eller mindre officiell prägel.

Men innan vi sysselsätta oss med några detaljer rörande den ena eller andra, vilja vi förutskicka några allmänna regler.

Hvars och ens skyldighet är att på bästa vis mottaga och undfagna sina gäster. Därmed får ej förstås, att man skall göra mer än man kan, men att man, tack vare sin uppodlade smak och sin takt, med de medel, som stå en till buds, framlockar en trefnad, som en okultiverad eller för grannlagenhetens fina skiftningar okänslig person ej skulle förmå åstadkomma med enahanda resurser. »På bästa vis» får ej heller fattas så, som skulle man under en månads tid med sin familj lefva på sill och pannkaka för att för sitt främmande kunna ståta med rysk kaviar och strassburgergåslefler på smörgåsbordet m. m. m. Dina gäster skulle bättre än du anar genomskåda dina ansträngningar, hvilka ej stode i jämnviktsförhållande med dina lefnadsvillkor, och ej allenast din afsikt att imponera skulle förfelas, utan du skulle måhända rent af förefalla dem en smula komisk, för att icke säga — tragikomisk.

Hvar bjudning kräfver med nödvändighet en återbjudning, hvadan försiktigheten bör mana oss att afböja hvar och en sådan, som vi allt för dyrt komma att betala. — Hvilken form ett afböjande bör taga eller huru en biljett vid ett tillfälle af denna art bör affattas, varierar allt efter de särskilda omständigheterna och må af hvars ens egen takt och omdöme afgöras. — Undantag gifvas från denna som från alla regler. Man kan mottaga inbjudning till en bröllopsmåltid eller en bal äfven i de rikaste familjer, ty det är en gång för alla fastslagen ordning, att en fest af nämnda slag ej behöfver återgäldas; släktingar emellan, där förhållandet är allt för intimt för att det kan blifva fråga om ceremonier, har regeln naturligtvis ej sin tillämpning; likaledes dinerar en tjänsteman hos sin chef, utan att detta ålägger honom någon skyldighet att gifva middag för denne. Apropos kan en liten anekdot från andra kejsardömet anföras:

Marskalk Pélistier såg sig nödsakad tillrättavisa en ung militär, som af egenkärlek låtit sig förleda att för regementschefen och andra höga officerare gifva en splendid supé, för hvilken depenserna ej stodo i rimligt förhållande till hans inkomster. Till sitt försvar anförde löjtnanten, att dessa herrar förut bjudit honom och att höfligheten fordrade, att han i sin tur såg dem hos sig.

»Har man hört på maken?» utbrast marskalken; »jag var befalld till middag hos kejsaren för fjorton dagar sedan, skall jag kanhända också bjuda igen?» —

Men utom i nu nämnda fall råder i detta afseende ett ömsesidighetsförhållande.

Det finns en del folk, som förblandar ett belevadt väsen med ett stelt sätt. Rädsla att säga eller göra något, som kunde anses ej fullt passande, omgifva de sig med ett lager af kyla, som verkar i högsta grad obehagligt och fränstötande. De, som känna dem närmare, förklara att de i den förtro-

lig kretsen kunna vara trefliga, ja, rent af kvicka och underhållande, men — när de visa sig ute i världen, skrufva de upp sig till onatur. Ett naturligt och obesväradt, ehuru aldrig i själfsväld urartande sätt att vara kännetecknar damen af god ton. Älskvärd naturlighet, adlad af den takt, som utvecklar sig under umgänget med bildade medmänniskor, bör kunna betraktas som gradmätaren på en persons världsvana och belevfvenhet, såväl när det gäller bordet som salongen.

Hvad nu angår den halft förtroliga middagen för den närmaste umgängeskretsen — *la demi intimité* som fransmannen säger — så framföres bjudningen till den, dels muntligt af värdinnan, eller af värden i sin hustrus namn, dels skriftligt genom en biljett från värdinnan. Gästerna äro allesammans släktingar eller vänner och behandlas ej med ceremoni. Herrarna infinna sig i bonjour, damerna i höga klädningar. Husetts barn kunna, så snart de uppnått tio års ålder och lärt vanligt bordsskick, tillåtas deltaga i middagen. Emellertid kan det vara kanske lika godt att hålla dem aflägsnade, då deras närvaro möjligen skulle lägga band på konversationen. En hvar dömer i detta stycke själf i egen sak.

Antalet tretton undvikes vid ett middagsbord, ej därför att det, som hvar och en hört, innebär någon fara i annat fall än då det blott finns mat för tolf, men därför att det ännu finns personer, som känna sig obehagligt berörda af ett gammalt skrock rörande detta tal.

Festmiddagen. Så snart middagsbjudningen (och vi kunna häri inbegripa äfven supébjudningen utan dans, som har ungefär samma karaktär) utfärdas på tryckta kort, stå vi inför noga fastställda sällsapsregler, och det råder ej längre vare sig »intimité» eller »demi intimité» utan »cérémonie». Må det, för att ej blifva glömdt, genast erinras, att om man till en sådan fest muntligen inbjudit en person, fordrar artigheten att man likväl sänder honom eller henne ett tryckt bjudningsbref; och den inbjudne svarar i sin tur, ehuru han muntligt antagit bjudningen, genom att såsom de öfriga inbjudna i sitt blifvande värdfolks hem låta aflämnas sitt vikna visitkort med det häfdvunna lakoniska svaret skrivet därpå.

Litograferade bjudningskort äro mer elegant än tryckta, och böra de helt enkelt hafva följande lydelse:

Herr och fru A. hafva äran inbjuda herr och fru B. till middag (eller supé) i sitt hem onsdagen den 12 februari kl. 6 (eller 8) e. m.

Hämtning kl. 12.

O. S. A.
Adress.

Vid dessa gästabud — om den gammalsvenska benämningen tillåtes — äro damerna klädda i stor toalett och bära höga eller uringade klädningslif allt efter som dagens mode bjuder. Må det dock alltid ihågkommas, att en öfverdrifven dekolletering vid en middag verkar vida mer stötande än på en bal. Hvad herrarnes ordensband och stjärnor angår, samt huruvida de skola vara i uniform eller frack, är detta ett ämne som kanske öfvergår en damtidnings befogenhet att yttra sig i. Hvilka regler, som därvid äro gällande, veta de noga själfva.

Det förstås af sig själf, att barnen ej deltaga i nu ifrågavarande festtillställningar; den unga dottern först efter sin konfirmation.

För att en middag skall anses lyckad — det är här icke fråga om matens och viner- nas beskaffenhet, ett kapitel, som äfven i det följande föga kommer att beröras, enär Idun i den vägen öfverflödar af utmärkta såväl matsedlar som recept — fordras en harmonisk förening af gäster. Med fin urskiljning skall värdfolket förstå sammanföra personer, mellan hvilka råder samstämmighet i tänkesätt, sådana som stå på samma bildningsnivå, intaga ungefär samma sociala ställning o. s. v., med ett ord: sådana som kunna finna nöje af hvarandras sällskap; däremot undvika att tillsammans bjuda motståndare på det politiska, sociala eller litterära området, såväl som sådana, hvilka i ena eller andra afseendet kunna anses som rivaler. En regel, som noga bör iakttagas, är att ej till samma bord bjuda personer, som äro lika berättigade till hedersplatserna. En dylik faute skulle skapa en ytterst kinkig situation. Att författare och konstnärer gifva en viss bouquet åt festen, gifver nog litet hvar mig rätt i; de bruka i allmänhet ock vara gärna sedda vid våra gästabud.

Det ofvan sagda har naturligtvis ej en lika sträng tillämpning på supéerna. Gästernas antal är då större, och den som vill undvika en annan, har ej någon synnerligt stor svårighet att göra det. Också bruka supéerna vara stora notvarp, vid hvilka »all världens folk» äro sammanförda.

Ehuru det ej är obligatoriskt att bjuda lika många herrar som damer till en middag, är likväl denna anordning af flere skäl att föredraga, bland annat för placeringen vid bordet och för att undvika den lilla olägenheten, att någon eller några damer blifva utan kavaljerer, då de från salongen tåga ut i salen och vice-versa. Nej, snarare då flere herrar!

För öfrigt tillhör det värdfolket att noga eftertänka, hvilka af dess gäster bäst korrespondera i tänkesätt, eller, så fram dessa äro motsatta, dock finna nöje i att bryta en lans, och placera dem bredvid hvarandra. Man undviker att som bordsgrannar placera tvänne för hvarandra fullkomligt obekanta personer! Knappt något kan vara mer out- hårdligt t. ex., än om en blyg ung man får sin plats vid sidan om en dam, som han ej känner annat än genom en flyktig presentation, och med hvilken han totalt saknar anknytningspunkt för sin konversation.

Klädseln är för värdfolket densamma som för dess gäster. Emellertid bör en värdinna akta sig för all i ögonen fallande lyx. Allt, som kunde ha sken af skryt, såsom juveler o. d., skulle vittna om bristande takt. Gåsten åter visar, genom att infinna sig t. o. m. i sin elegantaste toalett, sitt värdfolk en uppmärksamhet. Hänsyn bör likväl härvidlag ock tagas till det öfriga sällskapet.

Om man, efter att ha utfärdat bjudningarna, ser sig af någon anledning tvungen att återkalla dem, är det artigast, att frun själf aflägger en visit och muntligt förklarar saken. Men som ett återbud är tillåtet endast vid de mest grava anledningar, såsom sjukdomsfall eller dödsfall inom familjen, hvilka omöjliggöra för en familjemoder att aflägsna sig från hemmet, inskränker hon sig i de flesta fall till att på sitt visitkort skriva några ord, som tillkännagifva middagens uppskjutande och anledningen

därtill, och skicka sin betjänt eller en vaktmästare till de inbjudna.

Af det sagda framgår med tydlighet, att bjudningskort aldrig böra utskickas förrän efter noggrant öfvervägande och ej, om minsta anledning förefinnes att antaga, att hinder skulle inträffa.

Likaledes går det ej an att utan eftersinnande mottaga en bjudning; det anses ej höfligt att i sista stund skicka ett återbud, för så vidt ej därför kan anföras ett tvingande skäl. Detta gäller i första och egentliga rummet middagsbjudningar. Som hvar och en torde inse, är det i högsta grad obehagligt för en värdinna att se sina bordsanordningar i sista stund störda genom en eller flere gästers uteblifvande.

Om någondera af värdfolket skulle blifva illamående den för middagen utsatta dagen, är detta ej anledning nog att låta den ej gå af stapeln. Är det värdin, som ej mår väl, låter han sin hustru ensam göra les honneurs; är det däremot värdinnan, måste han bedja någon af familjens närmaste anhöriga eller en äldre intim väninna intaga hennes plats och representera henne.

Åtskilligt kunde nog vara att till detta kapitel tillägga, men utrymmet tillåter oss ej ingå i flere detaljer.

Från min småskollä- rinnetid.

Några minnen och erfarenheter af M. E.—n.

Gen småskollärlarinna torde i många ögon vara en allt för obetydlig person, för att hennes lif och verksamhet skulle kunna lämna stoff till en skildring af något värde och intresse. Detta är dock ett misstag; ty den plats, hon intager i det allmänna upplysningsarbetets tjänst, är numer af ganska stor betydelse. Den allmänna utvecklingen har äfven till hennes område utsträckt sina verkningar och framkallat förändringar, som redan visat sig vara af största välsignelse för vårt folk. Den tiden är förbi, då skolgången var en frivillig sak, då barnen såväl i stad som på land kunde slippa »den tråkiga skolan» och fingo gå hemma och göra ingenting eller i gynnsammare fall af »gamla farmor» eller annan anhörig lära sig läsa och skriva — ofta knapphändigt nog. Nu äro förhållandena helt andra. En storartad reform af skolväsendet har skett; skolgången är obligatorisk, kontroll införd, och framför allt hafva fordringarna på lärare och lärarinnor betydligt skärpts i och med inrättandet af ordentliga kurser eller seminarier för dessas utbildande. Tyvärr har dock den så till vida goda reformen ej fullständigt och rättvist genomförts, i det de ökade fordringarna på lärarekrafternas kompetens ej hafva motsvarats af en med skäl väntad tillökning i det vederlag, samhället bjuder, något som särskildt gäller småskollärlarinnornas löneförmåner. Det är ock förnämligast denna sida eller kanske skuggsida af hennes kall, som jag i denna min fragmentariska skildring vill särskildt betona.

När jag vid sjutton års ålder beslöt mig för att såsom småskollärlarinna söka min utkomst, hade redan den nya tiden inträdd, och numer hörde det ej till sällsyntheterna, att fattiga flickor »af familj», för att få komma ut och själfva förtjäna sitt bröd, slogo sig på denna bana. Hvad mig själf angår var nog mitt val en följd af mina närmastes råd. Af ekonomiska skäl hade min pensionsbildning ej fullt afslutats, hvarför, då jag ej kunde stanna hemma längre och jag ej, såsom min äldre syster hade gjort, kunde våga mig in på den vanskliga guvernantskarriären, det en vacker dag blef beslutadt, att jag skulle genomgå seminariet för småskollärlarinnor.

Det var en egendomlig kurs med den mest brokiga samling af lärarekrafter, bestående af äl-

dre, något emanciperade fruntimmer med litterär anstrykning, hvilka saknande sysselsättning och trånande af längtan att få se sitt ljus lysa öfver världen, på detta sätt, ofta utan ersättning, offrade sina krafter i upplysnings tjänst. Naturligt var därför, att undervisningssystemet ej blef så fullständigt genomfördt, som önskvärdt var. Och då de lärda damerna hvar för sig ansågo sitt ämne som det viktigaste, såg det mörkt ut för oss elever att på den korta tiden. — ett läseår — hinna inhämta och smälta allt det vetande, som bjöds oss.

En lärd professorska dref oss genast in på den törnbeströdda författarebanan; och hvad där skrefs: krior, uppsatser, mer eller mindre poetiska utgjutelser, hvilka tyvärr undandragits en lysten samtid och eftervärld. En prostänka invigde oss i den för många så krångliga matematiken, hvarvid det hände att en och annan af oss, som tog saken för allvarsamt, snart nog gick förbi sin mästare. Följden af allt detta blef därför, att våra kunskaper, huru omfattande de än voro, att döma af de många läroämnena, blefvo minst sagdt något fragmentariska. Lyckligtvis fingo vi dock en god handledning i det viktigaste, nämligen i pedagogik och metodik (hvarmed förstas de ämnen, som behandla själfva konsten att undervisa). — Slutligen voro vi färdiga och förklarades kompetenta att nu i vår tur undervisa andra.

* * *

Redan samma år sökte och erhöll jag plats som småskollärlarinna på landet. Här hvarken tillåter utrymmet, ej heller är jag mäktig att skildra de skiftande vemodfulla känslor, som gripa hvarje ung flicka, då hon första gången skall ut ur boet. Jag tröstade mig emellertid med hoppet att komma ibland goda och vänliga människor och erfor en viss känsla af glad tillförsikt vid tanken på, att jag nu skulle reda mig på egen hand och intaga en fri och oberoende ställning — i samhällets tjänst». Nyfiken kände jag mig också, undrande, hur det skulle arta sig för mig där borta på främmande ort; jag hade tagit reda på ett och annat rörande min plats; den landsförsamling, som nu skulle bli mitt första verksamhetsfält, var stor och folkrik, men hade föga att bjuda i fråga om naturskönhet; befolkningen eller »folket» var känt för sina egendomligheter: gammaldags seder och bruk, sin breda och fula dialekt, samt sin ovanliga gästfrihet, rättframhet och hjärtlighet.

Så var jag ändtligen framme vid min bestämmelseort och snart nog med mina få och anspråkslösa inventarier installerad i min »tjänstebostad», som jag kallade den, utgörande ett rum och kök, ett för mig ovanligt stort svängrum. Tankarne på hemmet fingo vika, ty jag fick fullt upp att göra för att »komma i gång», som det heter, särskildt som jag nu skulle föra eget hushåll och därför fick mycket att tänka på. På samma gång glädde det mig, att jag ej var ensam; jag hade grannar i huset; stora landsvägen gick tätt förbi, bondgårdar lågo rundt omkring på slätten och kyrkan hade jag midt för fönstren tvärsöfver landsvägen.

Så kom min första skoldag, som ännu lifligt står för mitt minne; ung och barnslig som jag var, kände jag mig verkligen, som det heter, litet enkel inför detta 50-tal småtingar, i en ålder af mellan 6—10 år, och mest orolig var jag för, huru det skulle gå med respekten. Men det gick — bättre än jag vågat hoppas.

Småskolan består af två årskurser eller klasser. 1:sta klassisterna komma direkt från hemmet och äro i regeln alldeles oinvigda i kunskapens mysterier; och som ju början alltid är svårast, blir arbetet med att lära dessa alumner de första grunderna ofta hårdt nog. 2:dra klassisterna, småskolans veteraner, skola bibringras så grundliga insikter i såväl nämnda ämnen, som i räkning, katekes och biblisk historia, att de vid 2:dra årets slut äro mogna för inträde i folk- eller, som det på landet kallas, »storskolan».

Som sagdt gick det rätt bra redan i början, och snart var jag fullt inne i mitt ganska tålmodspröfvande värf. Jag kan med fog säga tålmodspröfvande; ty fränsedt att det i allmänhet ej är något nöje att lära barn abcd, och oafsedt, att jag här, såsom ju fallet alltid är i skolor, stötte på de vanliga hindren: bristande häg, klen begåfning etc., så hade jag att kämpa äfven mot andra svårigheter, som mången gång satte mitt tålmod på svåra prof, men ibland kommo mig att skratta af hjärtans lust; och bland dessa stöttestenar var dialekten den värsta. Vacker var

den inte för mina öron, utan ibland rent af förfärlig, och särskildt oförfalskad ljud den från de små nykomlingarnes munnar, hvilka kommo direkt från hemmet och talade aldeles som mamma och pappa. Jag blef ibland riktigt förtviflad, då jag skulle lära dessa småttingar stafva - numera stafvar man icke, man »ljudar». Ja, ibland såg jag alla mina försök stranda på nämnda förargelseklippa.

(Forts.)

Ur notisboken.

Drottningens hälsotillstånd. Ehuru kroppstemperaturen numera är i det närmaste normal och tillståndet äfven i öfrigt så pass förbättradt, att drottningen kan tillbringa en stor del af dagen liggande på en soffa, fortfar dock hostan att särdeles om nätterna vara ganska besvärlig.

Vår tredje kvinnliga läkare. Medicine licentiatexamen aflades i lördags vid Karolinska institutet af med. kand. fröken *Maria Folkesson*, dotter till ledamoten af Andra kammaren hr Folke Andersson i Helgesta.

August Blanches yngsta syster, fröken *Hulda Blanche*, afled i Stockholm natten före sistlidne söndag.

De få kvarvarande af den lysande litterära och politiska krets, som på 1850- och 1860-talet sammanlades på Blanches Malmgård, torde ännu erinna sig författarens ogifta syster, hvilken under de sista tio åren af hans lif förestod hans hushåll och med det sällsynta behag, som var henne eget, gjorde les honneurs för hans talrika gäster.

Ända sedan August Blanches död lefde hon i fullständig tillbakadragenhet tillsammans med sin äldriga trotjänarinna, hvilken i nära fyrtiofem år varit i hennes och familjens tjänst. Sällan eller aldrig gick hon ut. Hon lefde endast i erinringen af de glada, glansfulla dagarna på Malmgården och af minnet af den dyrkade brodern.

Kokerskorna och djurskyddet. »Svenska allmänna kvinnoföreningen till djurens skydd» hade här om aftonen ordnat ett möte för Stockholms kokerskor i folkskolelokalen Storgatan 12. Ett 60-tal af dem hade hörsammat inbjudningen. Sedan kaffe serverats, hölls föredrag af fru Engelhardt, hvarjämte utdelades ströskriffter med meddelanden om det för djuren minst plågsamma sätt, hvarpå dessa böra behandlas i köksdepartementet.

Dylika lärdomar synas ju också vara på sin plats, när man besinnar, hvilka grymheter som äfven i köket kunna utövas mot de till vår föda afsedda djuren. Hur ofta sådant förekommer, framgår bäst däraf, att man väl i de flesta fall här ej ens kommer att tänka på, att en grymhet utövas.

Teater och musik.

Kongl. operan. Återupptagandet af »Faust» på onsdagen sistlidne vecka gaf fröken *Thulin* tillfälle till förnyad debut, denna gång i Siebels parti. Äfven här kunde man konstatera, att den unga sångerskan ger goda löften om sig. Hennes stämma är jämn och välklingande, och spelet röjer goda anlag, nästan en viss säkerhet. Margaretas parti sjöngs af fru *Brag*, som nu uppträdde för första gången under spelåret. Hon löste som alltid sin uppgift samvetsgrant. Öfriga rollinnehafvare voro de vanliga.

K. Dramatiska teatern framförde i lördags för första gången en ny treaktskomedi »I brist på bevis» af den engelske författaren *Arthur Pinero*, förut introducerad för svensk publik genom sitt i höstas å Vasateatern gifna skådespel »Tanquerays andra hustru». Det nya stycket kan i intresse ej mäta sig med det sistnämnda, men är dock både underhållande och talangfullt gjordt, ehuru dels de specifikt engelska äktenskapsförhållanden, som däri skildras, nog här verka ganska främmande, dels ock de ovanligt långa akterna icke sakna tröttnande longörer.

Uppsättningen var ytterst elegant och stilrik-

tig och utförandet på de flesta händer förträffligt. Fru *Seelig-Lundberg* hade i den kvinnliga hjältinnans roll en af sina bästa kvällar på länge; det var kraft, värme och fin nyansering öfver hela hennes spel. En muntrande och uppriskande figur gjorde hr *Bäckström* af en uppblåst, talträngd parlamentsledamot sir Fletcher. Hr *Skånberg* i den manliga hufvudrollen tedde sig ock till sin fördel, liksom fröken *Ahlander*, fruarna *Sandell*, *Hoving* och *Sternvall* samt hr *Olsson* med erkännande böra nämnas. Något långlivadt repertoarstycke torde dock den engelska nyheten näppeligen blifva.

Vasateatern. Vi vilja icke inlåta oss på den mer än vanligt vanskliga och otacksamma uppgiften att söka, om än i aldrig så kortfattad form, lämna någon redogörelse för den ledande idén och intrigens gång i *Georges Feydeaus* lustspel »Fernands bröllopp», som i tisdags för första gången gick öfver Vasateaterns tiljor. Bland alla besatta och uppslupna franska farsar, vi sett, torde denna slå rekord i munter galenskap — vare detta nog sagt — och dess *succés de rive* på premiären var också »pyramidalisk». Att dess tre akter bjuda en regelrätt komparationsstegring, med alla oförnuftets och upptagens smattrande superlativ i den sista, torde ej minst betinga framgången.

Men så tog man då också ordentligt vara på författarens uppslag. Det var öfver hela prestationen en medryckande lustspelsfart, till slut nästan af svindlande effekt, under det de sista scenerna afvecklade sig i ett tempo, som var orkanens — en rifvande orkan genom ett helt hus, dess boningsrum, korridor, trappor och förstugor, från portvaktarrummet upp till vinden! Några namn bakom maskerna i denna yra karneval hinner man näppeligen fråga efter, men skola vi för sedens skull åtminstone nämna hufvudfigurerna, så tränger sig främst för minnet hr *V. Lundberg* som alla förvecklingarnas olycksoffer till pajazzo; hr *A. Ranft*, *Hagman*, *Lavén*, *Byström*, fru *Lindström*, fröknarna *Rustan*, *Borgström*, *Hamberg* m. fl. tätt efter i brokigt virflande ked.

Tag alltså fram ert karnevalslyne, om ni har något, och gå på Vasateatern. Och om ej, så finner ni det bestämdt där. Det är i alla händelser billigare än en resa till Nizza.

Fru Eva Nansen har ånyo gifvit tvänne konserter härstädes, nämligen i lördags och måndags. Vid båda tillfällena var Musikaliska akademiens stora sal besatt till sista plats; andra gången hade sittplatser till och med måst beredas på estraden. Trots en viss indispotion, som särskildt var märkbar vid den första af de tvänne konserterna, förmådde fru Nansen med sitt alligenom förträffliga föredrag intressera och fångla sitt auditorium. Ty det är just denna föredragskonst, så mångskiftande och uttrycksfull, hvarmed fru N. vinner sina segrar och slår nästan alla sina medtäflare ur brädet. Därför skall hon ock, när helst hon kommer, här finna en fulltalig och tacksam åhörarekrets.

Musikföreningen gifver om tisdag i Musikaliska akademien sin 42:dra konsert med biträde af fru *Dina Edling*, fröken *Esther Sidner*, hr *E. Borgstedt* och *C. A. Gentzell* m. fl. samt hr *Vilh. Stenhammar* och k. hofkapellet under anförande af prof. *Frans Neruda*. Programmet upptager ouverture till »Sappho», op. 44 af *K. Goldmark*, »Snöfrid», dikt af *Viktor Rydberg*, komp. för soli, kör och orkester af *V. Stenhammar*, körfantasi för pianoforte, kör och orkester af *L. van Beethoven* samt Förvandlingsmusik och slutscen ur första akten af »Parsifal» för kör och orkester af *R. Wagner*. Alltså ett förträffligt och lockande program!

Konserter. Konsert gifves i dag fredag i Musikaliska akademiens stora sal af engelske violinisten *Henri Such* och danska romanssångerskan fröken *Margareta Petersen*. Den förre är elev af prof. *Joachim*, den senare har utbildat sig i Wien.

Fröken *Astri Andersen*, den unga och lofvande pianisten, gifver konsert i Musikaliska akademien den 27 dennes med biträde af en norsk sångerska fröken *Bidenkap* samt hr *O. Lejdström*, förste konsertmästaren *Zetterqvist* och sin fader, den framstående violoncellisten i k. hofkapellet *A. Andersen*.

Fru Anna-Lisa Hwasser-Engelbrecht gifver matiné om söndag å Dramatiska teatern, hvarvid Ibsens storslagna skådespel »Fru Inger till Östråt» kommer att uppföras under medverkan af nämnda teaters artister.

Nunna-Sigrid.

Skiss för Idun af *Fredrik Ljung*.

II.

Vinterns kallaste dagar voro förrunna. Solen hade gjort stora eröfringar från de områden, där natten härskade, och då fullmånens milda glans, som nyss upplyst februarinattens drifvor och rimfrostpydda trän, åter skulle visa sitt herravälde öfver mörkret, då skulle dagen redan förut hafva trängt natten bort från sitt eget område. Varma, lockande och hoppgifvande flödade middagssolens strålar ned öfver de hopsjunkna drifvorna. De tunga dropparna, som föllo ned från takfoten, och den lilla bäcken, som från väggen skar sig en vägs genom isskorpan utför den sluttande gårdsplanen, hade ett ord att tala om ett fördoldt lif, som höll på att spränga sig igenom hindrande bojar. Bländande ljus låg luften och dallrade öfver gnistrande drifvor. För *Sigrid*, som från ett fönster i andra våningen skådade ut i detta skimmer, tedde sig allt så ljusst. Endast parkträdens rödbruna grenar afteknade sig mot snöns blåhvita grund, och på vägen, som slingrade sig fram öfver slätten och försvann i skogsbyrnet, syntes två mörka ränder.

Denna väg gick åt söder. Söderut bodde *Göran*, och från söder väntade hon våren. Huru gärna skulle hon icke hafva rest våren till mötes, men det fick hon icke. Hon måste vänta här, till dess den komme. Huru länge skulle det dröja?

I timmar kunde hon sitta och låta blicken irra ut öfver vägens krökningar, och då såg hon sig själf ilande fram på denna väg. Skogarnas dunkel och viddernas ödslighet kunde icke göra henne förfärad. Framåt, framåt! Öfver brusande floder, utefter stränderna af oändliga vatten, under drömmande palmer, genom lundar af doftande myrten och lager! Oändliga, utsägliga skönhet! Rika, härliga lif! Att du skall finnas till, att vägen till ditt rike skall stå öppen, och det ändå skall finnas varelser, som äro så fjättrade, att de icke kunna röra sig från stället för att hinna dig! . . .

Sigrid rusar upp, hon pressar ansiktet emot rutan, så att denna buktar sig undan för trycket. Hon andas tungt, och hjärtats slag blifva nästan hörbara. Från skogen kommer *Göran* och nalkas gården med raska steg.

Han kommer! Han kommer! Till henne! Ensam . . . Ingen skall störa dem . . . Han skall tala till henne ensam! . . . I detta rum . . . Hvert enda ord skall vara riktadt till henne . . . endast till henne.

En oändligt ljuf rysning genomilar hennes hufvud. Den börjar vid tinningarna och sprider sig likt en smekning öfver hennes hjässa och nedåt nacken. Det dallrar för hennes ögon, och hon sjunker ned i en ljuf medvetslöshet.

Med en häftig rörelse kommer hon åter till sig själf, då hon hör *Göran* nalkas utanför hennes rum.

»Jag hör, att ni är ensam!»

»Ja, de ha rest bort på ett par dagar.»

»Så tråkigt! Jag kommer för att säga farväl.»

»Farväl? Jag förstår icke! Skall ni resa?»

»Jag har fått tjänstledighet en tid för egna angelägenheter, och sedan väntar jag

Tandläkare dr Geo. Forssmans Tandpulver, två Slag, Tandpasta, Tandinktur
 nya präparat för tandernas vård.
 händelse. Parfymaffärer och hos hrr
 Bendix, Josephson & C.O., 11 Regeringsgatan
 Stockholm.

med det allra snaraste ett nytt förordnande uppe i Norrland.»

»Ni kommer alltså icke tillbaka hit?»

»Möjligen på ett kort afskedsbesök.»

Sigrid höll sig krampaktigt fast vid stolen. Det brusade i hennes hufvud, det svartnade för hennes ögon. Hon var icke längre i sitt hem. Man hade fört henne bort till ett ohyggligt fängelse. Fjättrad i bojor, kunde hon icke röra sig, och hon kunde icke ropa, ty hennes bröst förmådde icke vidga sig. Hon skulle läggas ned i en graf, och hela denna förfärliga jordmassa skulle hvila på hennes bröst. Hemska, förfärliga mörker! ... Hon kände redan, huru bödlarnas girigt krökta fingrar pressades in i hennes kropp. Hon anade, huru det skulle kännas, då den fuktiga mulden pressades in i hennes ögon och mun, ned öfver hennes bröst. Men bakom bödlarne stod Göran, och till honom ropade hon i dödsångest:

»Vi skola då aldrig mera råkås!»

»Hvarför säga aldrig? Nog kunna våra vägar mötas, fastän det nu blir långt mellan oss! ... Tack för alla angenäma minnen från dessa år! Mätte ni bli lycklig!»

»Lycklig! Ha, ha, ha! Jag undrar, hvad det är att vara lycklig. Jag undrar, huru det känns! Då sjunger man väl? Männe jag kan sjunga?»

»Farväl! Jag måste skynda. — Om ni har något att förebrå mig, så ber jag er om förlåtelse därför!»

»Farväl! Tack för det förlutna!»

Han var redan nästan utanför dörren, då en aning likt en blixst skar genom mörkret i Sigrids själ. Hon störtade efter honom och ropade flämtande:

»Förlåt mig! Låt mig göra en enda när-gången fråga: Hvilka enskilda angelägenheter har ni att ordna under er tjänstledighet?»

»Det kan jag icke säga ... nu.»

»Ni reser bort och förlofvar er!»

Han såg en stund ömt på henne, som om han velat taga henne i sina armar och skydda henne för någon fara, men så skyndade han bort, utan att svara.

* * *

Sigrid vände sig långsamt om. Hon tog ett steg, och så sjönk hon ned på knä vid den stol, där han suttit. Hon slingrade sina båda armar omkring stolen, tryckte sitt hufvud emot dess ryggstöd och kved som ett barn.

»Göran, Göran! Gå icke! Res icke! ... Åh mitt hufvud! Det svider! Det bränner! ... Käre, käre Göran! — Lagg din hand på mitt hufvud! Så ... Stryk med handen öfver mitt hår, så kanske det lindrar! ... Ah, hvad det brusar omkring mig. Jag kan icke se dig tydligt! Om jag ändå kunde tänka redigt! ... Låt mig hvila mitt hufvud mot ditt bröst! Jag är så trött, så trött ... Jag sjunker! Du glider ifrån mig! Gå icke! Gå icke! ... Skänk mig ett enda år af lycka, sedan må fördömseln komma! ... Göran, Göran, tag mig på dina armar och bär mig, så kanske smärtan upphör! ... Det svider! Det bränner! ...»

Samma dag sändes ett bud efter Sigrids mor. Då hon kom hem, låg Sigrid sjuk i en svår feber. Läkarens konst och mo-

derns outtröttliga omsorger räddade, hvad som var möjligt att rädda.

I naturen hade vinterns liflösa härskaror fått träda i livvets tjänst. Af millioner snöfingor hade blifvit millioner vattendroppar, som befruktande trängde ned i den uppluckrade jorden. Höstregn och vinterstormar hade redt tusen sinom tusen grafvar, men vårsolen omvandlade dem till vaggor för spirande lif. Döden skyldes af lifvet, och det sålunda förborgade uppgick så småningom i det lefvande. — Men då Sigrid steg upp från sin sjukbädd, var hon lik en gren, som knäckts af vårstormarna, men som icke afbladats, utan med vissnade löf hänger kvar i sommarens grönska. Hennes själ var död, och i själens ställe fanns endast mörker. Blott tvänne tankar hade frusit fast i hennes inre, nämligen att hon hade en brudgum, som hette Göran, och att hon alltid borde sjunga om denna lycka. I många, många år har hon gått omkring bland människorna, sakta gnolande en melodi utan ord, och därför kalla barnen henne Nunna Sigrid.

*

Innehållsförteckning:

Ida Nachman; Af G. — n. (Med porträtt). — Aftonvandring; poem af Ernst Löfgren. — »Noli me tangere!» Af St. Blomstergållvoraf Ave. — Eget förvärt; skiss för Idun af Terkel Berg. — När man skall hålla gästbud; några praktiska vinkar för unga husmodrar, af Ellen Bergström. II. Inbjudningarna. — Från min småskollärarinnetid; några minnen och erfarenheter af M. E. — n. — Ur notisboken. — Teater och musik. — Nunna-Sigrid. Skiss för Idun af Fredrik Ljung. II. — Tidsfördrif.

*

Tidsfördrif.

Redigeras af Sophie Linde.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Logogryf.

Liksom en strålande morgonstjärna
Din lefnads himmel jag lyser opp,
Och ofta, tror jag, hos mig så gärna
Din tanke dväljs under tidens lopp.

När hjärtat tryckes utaf bekymmer
Och sorgen räcker sin törnekrans,
När heta tåren ditt öga skymmer,
Då lyser jag med förklarad glans.

Då vill jag glad vid din sida stanna,
Om mycket skönt vill jag minna dig,
Ömt vill jag kyssa din bleka panna
Och le och hviska: o, minns du mig?

När uti lustarnas vilda vimmel
De falska vännerna fresta dig,
O, hur jag vinkar ifrån min himmel
Och ber och varnar: förgät ej mig!

När allt i världen dig öfvergifver,
När sorg och ånger du blott har kvar,
Jag för din själ en ledstjärna blif-
ver,
Som visar dig, hvar ditt hem du har.

Ett utropsord, som man brukar ofta;
En årstid, ljuflig och skön förvisst,
Då tusen brokiga blommor dofta;
Hvad drabbas brottslingen af till
sist?

Den bästa vännen i lifvetssk iften,
(Hvem uppå jorden är henne lik?)

Namn på en man, som är känd från skriften;

En stad på minnen oändligt rik;
Hvad Sveriges ynglingar böra visa
I farans stunder isynnerhet;
Hvad kvinnor älska och skalder prisa;

Ett kvinnonamn, kan du nämna det?

Hvad älskas mycket i ungdomsåren?
Två ord, på hvilka allt kan bero;
Med hvilken månad begynner våren?
Ett listigt djur, som du ej bör tro;
Ett brott, för hvilket ditt hjerta
ryser;

Hvad hvarje välskapad män'ska har;
Hvad blir af vatten, när som det
fryser?

Sist nämn af kvinnonamn än ett par.

Bokstafs-charad.

Mitt första finns i blomma, men inte i knopp,

Mitt andra finns i tvifvel, men inte i hopp,

Mitt tredje finns i fråga, men inte i svara,

Mitt fjärde finns i Eva, men inte i Sara,

Mitt femte finns i bedja, men inte i få,

Mitt sjätte finns i trafva, men inte i gå.

Mitt hela — hvad är det?
Ett underligt lån,
Som skänktes åt skapelsen
Ofvan ifrån.

En blomma, som bräckes
Och snart faller af,
En gnista, som släckes,
Ett brusande haf.

En suck, som försvinner,
En flyende dröm,

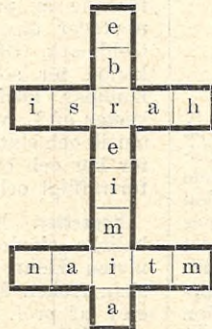
Ett ljus, som förbrinner,
En ilande ström.

De grubblande vise
Benämna det så,
Men aldrig de kunna
Det riktigt förstå.

En gåta förblir det
För dödliges släkt,
För dem är det alltid
Med dunkel betäckt.

Att lösa dess gåta
Du mäktar ej här,
Hur mycket du grubblar,
Omöjligt det är.

Namngåta.

Bokstäfverna i denna figur skola ordnas så, att såväl de vågräta rannerna, som de lodräta, hvardera gifva ett kvinnonamn.

Finsk tös.

Anagram.

1:sta ordet.

Jag finns i vattnet,
Finns på land;
Dock där med ans
Af mänsklig hand.

2:dra ordet.

För ögat? — Nej,
För örat blott,
Jag dock en viktig
Roll har fått.

3:dje ordet.

»Kom ut och lek,»
Så ropte Tor
Till Sven, men han
— Hvad? — ej för mor.

4:de ordet.

Ett ortnamn jag
Till slut vill ge;
Nej, tre, som vi
På kartan se.

Barbro.

Lösningar.

Länkcharaden: Halskedja. Ha — hal — Hals — Als — kedja — ed — ja.

Diamantgatan:

F
S A K
S O L N A
F A L S E T T
K N E K T
A T T
T

Palindromen: Krabla — albarck.

Stufvelsegåtan: »Nära tsaren, nära döden.»
1) Norrköping, 2) Härjedalen, 3) Herrljunga,
4) katakomber, 5) Plattensee, 6) Eskilstuna,
7) Kinda kanal, 8) Karpaterna, 9) Lindholmen,
10) Hästholm, 11) Vallentuna, 12) Enareträsk,
13) Hedemarken, 14) Australien, 15) Atvidaberg,
16) Strömsholm, 17) Madagaskar, 18) Fehrbellin, 19) Nordmaling.

HULTMANS Cacao & Chocolad

rekommenderas som den bästa och vitsordas på det varmaste af professorerna hrr Joh. Lang, Seved Ribbing, Nils O:son Gadde, C. J. Ask samt doktor Olof Moberg.